

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

OBS de Piramide – Elementen

Schooljaar 2022-2023

Passend onderwijs betekent dat alle kinderen onderwijs volgen op een school die bij ze past. Ook als zij extra ondersteuning nodig hebben. Daarvoor werken reguliere en gespecialiseerde scholen samen in een samenwerkingsverband.

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel leest u welke mogelijkheden onze school heeft voor de ondersteuning van leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften.

Alle schoolbesturen hebben met elkaar vastgesteld welke ondersteuning er minimaal op alle scholen geleverd wordt, de zogenaamde basisondersteuning. Daarnaast hebben alle scholen vastgesteld welke extra ondersteuning zij zelf kunnen bieden aan leerlingen. Deze basis- en school specifieke ondersteuning staat beschreven in dit schoolondersteuningsprofiel (SOP). Elke school in Nederland heeft een SOP.

SWV Onderwijscollectief VPR: samen voor inclusiever onderwijs

De school biedt basisondersteuning en extra ondersteuning. Daarover kunt u alles lezen in dit document. Maar soms is er meer nodig voor een leerling. Een school heeft niet altijd zelf de kennis of mankracht in huis om alle leerlingen goed te kunnen ondersteunen. Daarom werken alle scholen op Voorne Putten en Rozenburg samen in samenwerkingsverband Onderwijscollectief VPR.

Na overleg met ouders/ verzorgers kan door de school de hulp ingeroepen worden van professionals van SWV Onderwijscollectief, gespecialiseerde scholen of andere zorg-/ onderwijsorganisaties. Zij kunnen ondersteuning bieden aan het kind en/ of de leerkracht. Wanneer een kind specifieke onderwijsbehoeften heeft kan een leerkracht hier in de klas op aansluiten met deze extra ondersteuning.

Samen met de ouders/ verzorgers, leerkracht, intern begeleider of kwaliteitscoördinator en professionals vanuit het samenwerkingsverband vindt dan een overleg plaats. Hierin wordt afgesproken welke aanpak gevolgd wordt en welke aanpassingen er binnen de school gedaan worden.

Het samenwerkingsverband stimuleert dat scholen onderling samenwerken in zogenaamde ROK-overleggen. Soms kan een andere school in de buurt bepaalde ondersteuning wel bieden.

Als blijkt dat de best passende plek voor een leerling een gespecialiseerde school is, dan geeft het samenwerkingsverband daar een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor af.

1. Schoolgegevens

Naam school	OBS de Piramide – Elementen
BRIN-nummer	31VW
Adres, postcode, plaats	Rijnlaan 25
Telefoon	0181-611121
Website	www.piramidespijkenisse.nl
Email	directie@depiramide-nissewijs.nl
Naam schoolbestuur	Nissewijs
Aantal leerlingen	109 leerlingen op 1 februari 2022
Gemiddeld aantal leerlingen per groep	23

Meer informatie over Samenwerkingsverband Onderwijscollectief VPR kunt u vinden op www.onderwijscollectiefvpr.nl. Hoe wij samen werken aan passend onderwijs staat in het [ondersteuningsplan](#).

Heeft u hierover vragen? Dan kunt u altijd contact opnemen.

Samenwerkingsverband Onderwijscollectief VPR is te bereiken via 0181-760900 of via administratie@onderwijscollectiefvpr.nl.

Op www.passendonderwijs.nl (website van ministerie OCW) vindt u algemene en landelijke informatie over Passend Onderwijs.

2. OBS De Piramide

2.1 Visie

Ons onderwijsconcept

Op OBS de Piramide werken we handelingsgericht en opbrengstgericht. Dat betekent dat we, op basis van de verzamelde leeropbrengsten, planmatig en resultaatgericht werken aan het verhogen van de onderwijsresultaten. We stemmen het onderwijs af op de onderwijsbehoeften van onze leerlingen.

Vanuit zicht op ontwikkeling van onze leerlingen, bieden wij hun de ondersteuning die zij nodig hebben. Zij krijgen in een veilige omgeving, een breed aanbod gericht op hun verstandelijke, sociaal-emotionele, motorische en culturele ontwikkeling. Dit doen wij met een professioneel team en in samenwerking met de leerlingen zelf, hun ouders en onze partners.

OBS de Piramide verzorgt onderwijs aan kinderen van 4 t/m 12 jaar;
OBS de Piramide is een school voor regulier onderwijs;
OBS de Piramide biedt passend onderwijs m.b.v. arrangementen.

Onze leerlingen worden op de volgende wijze gegroepeerd:

- **Leerstofjaarklassen:** leerlingen zijn op basis van leeftijd gegroepeerd.
- **Combinatiegroepen:** samenvoegen van twee of meer leerjaren tot een groep, bijvoorbeeld groep 3/4.

De analyses van de leerling- en groepsresultaten zijn gerelateerd aan onze schoolambities, het niveau waarop wij onze leerlingen uit willen laten stromen op het voortgezet onderwijs.

Met het programma FOCUS PO krijgt elke leerling van groep 3 t/m 8 een passend schoolonderwijsaanbod in een doorgaande leerlijn en behaalt dan zo het referentieniveau dat bij de leervaardigheid en uitstroom naar het voortgezet onderwijs past.

Wij werken cyclisch aan passende leeropbrengsten op school-, groeps- en leerlingniveau. Gezamenlijk geven wij deze duurzaam vorm, geborgd binnen ons systeem. Hiervoor gebruiken wij een planning van ons onderwijsaanbod naar referentieniveaus.

Wat zijn referentieniveaus?

Referentieniveaus beschrijven wat een leerling op een bepaald moment in zijn schoolloopbaan op het gebied van taal en rekenen moet beheersen. Wij brengen de individuele prestaties van leerlingen in beeld om een soepelere aansluiting tussen primair onderwijs en voortgezet onderwijs te bewerkstelligen.

We onderscheiden twee beheersingsniveaus:

- *Niveau 1F: fundamenteel niveau, geeft aan waar leerlingen op een bepaald niveau aan moeten voldoen.*
- *Niveau 1S: hoger streefniveau, geeft aan wat een leerling die meer kan, naar toe kan werken.*

Op OBS de Piramide:

- gebruiken wij leerlijnen die lopen van groep 1 t/m 8.
- plannen we per blok van 10 weken cruciale leerdoelen in voor elke leerroute.
- zorgen we voor een naadloze aansluiting en overdracht tussen de groepen.
- werken we in groep 1-2 thematisch. Wij zorgen dat het aanbod wordt aangepast en we volgen de leerlingen met onze ontwikkeldoellijnen.
- gebruiken we de methode als bronnenboek in groep 3 t/m 8.

Scholen worden meer uitgedaagd de mogelijkheden van hun leerlingen te benutten. Wij koppelen onze referentieniveaus aan ambitieuze leerresultaten. Onze minimumdoelen zijn de ondergrenzen waaraan wij moeten voldoen. Op alle cognitieve vakken hebben wij onze doelen tussen de 30 (minimum) en 60/65 (maximum in relatie tot de schoolweging) gesteld.

Onze visie op onderwijs

De missie en visie van de school vormt de basis voor ons onderwijs

Op school gaan we uit van de mogelijkheden van ieder kind. Wij hebben hoge verwachtingen van onze kinderen, ouders en leerkrachten. De school richt zich in nauwe samenwerking met de ouders/verzorgers op het verzorgen van optimale groei van leerlingen in de leeftijdscategorie van 4 tot 12 jaar. Zowel de cognitieve, creatieve, culturele en de sociaal-emotionele ontwikkeling hebben een vaste plaats binnen het lesprogramma van OBS de Piramide. De diversiteit van de leerlingen neemt een duidelijke plaats in binnen onze school en haar programma. Door de integrale samenwerking met verschillende instellingen wordt voor de ouders en leerlingen een breed aanbod gecreëerd. Hierbij staat te allen tijde het welbevinden van het kind centraal.

Op onze school gaan ouders, groepsleerkrachten en kinderen respectvol en rechtvaardig met elkaar om en staan we open voor elkaars ideeën, gewoontes en culturen. We willen dat kinderen, ouders en leerkrachten zich realiseren dat goede en open omgangsvormen en een gezonde leefstijl een wezenlijke bijdrage vormen aan het welzijn van ons allemaal. Alle kinderen, ouders en leerkrachten, ongeacht hun levensovertuiging, nationaliteit, sekse of seksuele geaardheid zijn welkom op OBS de Piramide. Dat maakt onze school een ontmoetingsplaats voor kinderen, ouders en groepsleerkrachten met verschillende achtergronden en culturen.

2.2 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

Op iedere basisschool zijn er kinderen met specifieke onderwijsbehoeften. Zo ook op onze school. We willen leerlingen zo veel mogelijk binnen de groep op onze eigen school begeleiden en ondersteunen. Voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften is er een goede oplossing te vinden. Kinderen met meer specifieke onderwijsbehoeften worden besproken in het schoolondersteuningsteam om te bepalen welke inzet er nodig is.

Onze school kan met de inzet van de eigen expertise vaak tegemoetkomen aan de (ook meer specifieke) onderwijsbehoeften van uw kind.

Wanneer blijkt dat er toch meer of andere expertise nodig is, dan schakelt de school het samenwerkingsverband Onderwijscollectief in. Het samenwerkingsverband is beschikbaar voor alle scholen op Voorne-Putten, Rozenburg en gaat samen met de ouders en school kijken welke ondersteuning er ingezet kan worden. Het samenwerkingsverband heeft zelf specialisten in huis die deze ondersteuning kunnen bieden, maar kan ook andere experts inhuren wanneer dit nodig is.

Daarnaast werken scholen samen in een zogenoemd Regionaal Overleg (ROK) waar scholen binnen een wijk/ gemeente samenwerken om zo goed mogelijk onderwijs te bieden aan alle kinderen in de wijk/ gemeente. Als er zorgen zijn of een school handelingsverlegen is, dan wordt dit besproken in het ROK en ondersteunen scholen elkaar met de in het ROK aanwezige expertise.

Soms kan bijvoorbeeld een andere basisschool binnen hetzelfde ROK beter voldoen aan de onderwijsbehoeften van een kind.

Wanneer geen van de reguliere basisscholen meer kan voldoen aan de onderwijsbehoeften, dan zal het samenwerkingsverband, samen met ouders, school en andere experts, onderzoeken welke school hier wel aan kan voldoen. Als de uitkomst een school voor speciaal (basis-)onderwijs is, dan geeft het samenwerkingsverband de toelaatbaarheidsverklaring af die nodig is voor de inschrijving op deze scholen.

In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat op OBS de Piramide aanvullend op de basisondersteuning wordt aangeboden én hoe OBS de Piramide omgaat met extra ondersteuning.

- Voor individuele leerlingen wordt bij een extra ondersteuningsbehoefte een OPP opgesteld. Voor groepen met een extra ondersteuningsbehoefte wordt een plan van aanpak voor de groep opgesteld.
- In het kader van preventieve en licht curatieve interventies maken wij gebruik van:
 - de leerlijnen ParnasSys voor het monitoren van de ontwikkeling van kleuters.
 - de dagelijkse observatie en methodetoetsen.
 - het CITO leerlingvolgsysteem 3.0 in groep 3 t/m 8 voor rekenen, begrijpend lezen en spelling.
 - de toetsen AVI en DMT voor technisch lezen vanaf groep 3.
 - FOCUS PO ter ondersteuning van de analyse van de niet-methodetoetsen.
- In het kader van ‘aanbod ondersteuning’ hanteren wij de afspraken die staan in het:
 - Pestprotocol
 - Gedragsprotocol
 - protocol Social media
 - Dyscalculieprotocol
 - Protocol medische handelingen/ Veiligheidsplan
 - Beleid met betrekking tot meervoudige intelligentie
 - Beleid VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie)
- Voor de sociaal- emotionele ontwikkeling maken we gebruik van ‘Op School’ en ‘Rots en Water’-trainingen en voor wie nodig is zijn er gesprekken met de preventiecoach mogelijk als het gaat om welbevinden.

Sterke punten in onze ondersteuning

Onze school is sterk in het waarborgen en monitoren van de sociale en fysieke veiligheid van leerlingen en leerkrachten.

Wij monitoren de sociale veiligheidsbeleving van leerlingen m.b.v. een vragenlijst van de Veiligheidsmonitor en een risico-inventarisatie.

Een veilige omgeving is een voorwaarde voor leerlingen om te kunnen leren en zich te kunnen ontwikkelen. De wet 'Veiligheid op School' verplicht scholen om te zorgen voor de sociale veiligheid van alle leerlingen. Een belangrijk element van deze wet is verplichte monitoring. Daarmee heeft de school zicht op de veiligheidsbeleving van de leerlingen. De inspectie houdt toezicht op de monitoring.

De Veiligheidsmonitor vragenlijst meet de volgende aspecten:

1. Ervaren Veiligheid: Hoe ervaren leerlingen de sociale en fysieke veiligheid op school;
2. Feitelijke veiligheid In hoeverre hebben leerlingen te maken met aantasting van de sociale en
3. fysieke veiligheid (zoals door (online) pesten, geweld en discriminatie e.d.)
4. Schoolwelbevinden: Hoe het is gesteld met het welbevinden van de leerlingen op school.
5. Gedrag en gedragsregels
6. Resultaten veiligheidsbeleid

De monitor wordt één keer per jaar ingevuld door alle leerlingen van groep 7 t/m 8. Op basis van de uitkomsten evalueert de school het gevoerde beleid rondom sociale veiligheid en stelt dit waar nodig bij.

Wij besteden in de bovenbouwgroepen aandacht aan mediaopvoeding. Mediaopvoeding betekent je kind leren om kritisch en bewust met media om te gaan. Als school willen wij samen met ouders, de kinderen helpen om – van kleins af aan – gezonde mediagewoontes te ontwikkelen. De leerkrachten en de preventiecoach werken samen. Ouders van bovenbouwleerlingen krijgen voorlichting en advies over Social Media en mediaopvoeding.

Verschillende zorgniveaus

Wij maken gebruik van overzichten waarin we het gedifferentieerd onderwijsaanbod beschrijven voor de gehele groep. De interne begeleider volgt de ontwikkeling van de groepen en maakt analyses om ontwikkelingen op schoolniveau te signaleren en te sturen. Deze analyses worden in een teamoverleg besproken.

Niveau 1: Algemene zorg door de groepsleerkracht.

Voor alle leerlingen in de groep worden globaal dezelfde doelen in een bepaalde periode nagestreefd. Er is sprake van een basisaanbod voor de hele groep. De leerlingen worden ingedeeld in hoog vaardig, gemiddeld vaardig en laagvaardig. Door het aanbieden van gevarieerde didactische werkvormen, door het geven van een duidelijke instructie zorgen wij dat kinderen zich zo optimaal mogelijk ontwikkelen. We werken, praten en denken vanuit onderwijsbehoeften. We gaan uit van referentieniveaus per vakgebied: < 1F, 1F, 2F/1S.

Niveau 2: Extra zorg in de groep.

Kinderen die dat nodig hebben, krijgen na de klassikale instructie extra instructie in een kleine groep. Aansluitend oefenen zij de lesstof samen met de leerkracht. De leerkracht beschrijft in het overzicht wat de onderwijsdoelen voor het kind zijn en hoe ze bereikt gaan worden. Deze actieplannen worden besproken met de leerling en met de ouders.

Niveau 3: Extra zorg op schoolniveau door interne deskundigen.

Als een kind meer zorg nodig heeft dan de groepsleerkracht kan bieden, meldt de groepsleerkracht het kind aan bij de interne begeleider. De interne begeleider stelt op basis van de resultaten, samen met de leerkracht vast wat de onderwijsdoelen voor het kind zijn en welke maatregelen er worden genomen om doelen te bereiken. Ook een observatie kan worden ingezet of wij vragen advies aan specialisten op een ontwikkelingsvlak (taalspecialist, rekenspecialist etc.) Dit in nauw overleg met de ouders van het kind. Ouders moeten schriftelijk toestemming verlenen. De schoolbegeleider en schoolmaatschappelijk werkster zijn lid van het interne zorgteam en worden hierbij betrokken.

Niveau 4: Het raadplegen van externe deskundigen.

Soms is het nodig externe deskundigen te raadplegen. Hiervoor hebben we op school onder andere verschillende contacten: de logopedist, de GGD, de fysiotherapeut, de leerplichtambtenaar. Ook kan er een individueel onderzoek aangevraagd worden. Uiteraard is ook hierover altijd overleg met de ouders.

Niveau 5: Plaatsing op een school voor speciaal (basis)onderwijs.

Als het voor het welzijn van het kind niet meer verantwoord is om op een reguliere basisschool te blijven, en/of een veilig ontwikkelklimaat voor de groep onder druk komt te staan, kan een TLV aangevraagd worden waarna plaatsing kan volgen op een school voor speciaal basisonderwijs of een school voor speciaal onderwijs. Hierin speelt het samenwerkingsverband een grote rol.

Ondersteuningsstructuur

Er wordt in cycli van 6-8 weken aan de onderwijsdoelen gewerkt waarna deze worden geëvalueerd en het onderwijsaanbod en het handelen van de leerkracht op leerlingen wordt afgestemd. Indien na 12 weken deze ondersteuning in onvoldoende effect resulteert zal de leerkracht in gesprek gaan met de intern begeleider. Deze zal de leerkracht ondersteunen in de hulpvraag en gezamenlijk wordt gekeken welke ondersteuning ingezet moet worden.

Extra ondersteuning

OBS de Piramide bekijkt de grens van extra ondersteuning vanuit de handelingsgerichte benadering. Dat betekent dat er antwoord wordt gegeven op de volgende vraag: "Wat heeft deze leerling in deze groep, met deze leerkracht en uit dit gezin nodig om optimaal van het onderwijs te profiteren?" Een leerling krijgt extra ondersteuning wanneer de school de onderwijsbehoeften niet meer binnen de basisondersteuning kan realiseren. De onderwijsbehoeften kunnen verschillen in intensiteit en/ of complexiteit. Om de onderwijsbehoeften goed te begrijpen en te kunnen afwegen of de school hierin kan voorzien werkt de school nauw samen met de schoolbegeleider en/ of specialisten van SWV Onderwijscollectief. Hij/ zij geeft de school handelingsadviezen.

Wanneer de school tot de conclusie komt dat zij niet meer kan voorzien in de onderwijsbehoeften van de leerling is voor de school de grens van de extra ondersteuning bereikt. In overleg met de

ouders en ondersteund door SWV Onderwijscollectief gaat de school op zoek naar een andere onderwijsplek. Er wordt een school gezocht waar de leerling zich beter kan ontwikkelen en meer van het onderwijs kan profiteren.

Grenzen aan onze ondersteuning

De school kan geen passend onderwijs voor een kind organiseren indien er sprake is van:

- Onveilige (fysieke) situaties voor medeleerlingen, collega's en/of leerling zelf;
- Ontwikkelingsmogelijkheden van gediagnosticeerde HB-leerlingen vanaf groep 3;
- Zindelijkheidstrainingen;
- Medische handelingen;
- Leerlingen waarbij, ondanks alle aanpassingen, het welbevinden toch in het geding is.
- Ernstige gedragsproblematiek;
- Verstoorde relatie met ouders, geen communicatie mogelijk met ouders volgens algemene omgangsnormen;
- Groepsgrootte, groepssamenstelling om instructie of verwerking van de lesstof één op één te geven.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Gekoppeld aan de bovenstaande ambities hebben wij als school de volgende nascholingsplannen:

Doelen dit schooljaar zijn:

- Scherp zijn en blijven op het pedagogisch klimaat in relatie met het pedagogisch handelen van de leerkrachten.
 - Zelfvertrouwen: complimenten geven, bijdrage leerling waarderen
 - Hoge verwachtingen uitspreken: leerlingen uitdagen
 - Respect: leerlingen uit laten praten, luisteren.
 - Waaraan merken we dat we hoge verwachtingen hebben van leerlingen?
 - Welke teamafspraken hebben we over omgaan met ongewenst gedrag en het bouwen aan zelfvertrouwen?
 - Wat is de meest recente feedback die JIJ hebt gekregen op je pedagogisch handelen (kinderen, ouders, directie, intern begeleider, collega's, externen)?

Opmerking: studiedag 19 augustus en 22 februari over Professionele Cultuur, bouw-overleggen – terugblik voortgang en tussenevaluatie november en april.

- Goede instructie (EDI):
 - Voorkennis ophalen: inbedden
 - Doel: leerlingniveau
 - Modellen/ Voordoen: denkstappen zichtbaar, visualiseren
 - Terugblik: controle van begrip, tussendoor/eind/les, samenvatten
 - Wat zijn de sterke punten en wat zijn de ontwikkelpunten van het team?
 - Wie bezoekt de groepen en hoe vaak?
 - Wat heeft het team verder nodig om te ontwikkelen?

Opmerking: studiedagen en groepsbezoeken begrijpend lezen en rekenen EDI 2.0

- Leer/werkklimaat:
 - Rust: voorspelbaarheid, structuur dag/les

- Geconcentreerd leren en werken: afspraken
- looprichting/materiaal/inrichting/lokaal
- Betrokkenheid leerlingen: tempo, afwisseling, aantrekkelijke leeromgeving
 - Kunnen de leerlingen in elke groep geconcentreerd werken,
 - Zijn we tevreden over de actieve betrokkenheid van leerlingen. Waarom (niet)?

Opmerking: groepsbezoeken directie, intern begeleider en coördinatoren

- Differentiatie:
 - doel: differentiatie op doelniveau (EDI)
 - instructie: per les, pre-teaching
 - verwerking: heterogeen, driedeling, inhoud/onderwijstijd
 - Wat is het teambeeld m.b.t. differentiatie?
 - Wat is het grootste knelpunt?
 - Hoe ziet differentiatie volgens EDI eruit en wat betekent dit voor ons lesgeven?

3. Ondersteuning aan onze leerlingen

In het [ondersteuningsplan](#) is afgesproken welke basisondersteuning scholen bieden.

Scholen hebben hun basisondersteuning op orde als:

- De basiskwaliteit volgens de onderwijsinspectie voldoende is;
- De onderwijsondersteuning op school goed is georganiseerd;
- De school preventieve en licht curatieve interventies kan aanbieden.

3.1 Kwaliteit van het onderwijs

Zo wordt er zicht gehouden op de kwaliteit van het onderwijs

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit op scholen, zij moeten hier goed zicht op hebben. Aan de hand van de schoolresultaten, schoolbezoeken en verdere screening weet het schoolbestuur wat de kwaliteit is van elke school. De inspectie checkt vervolgens op een aantal scholen of de bevindingen van het bestuur overeenkomen met de bevindingen van de inspecteur. De norm voor basiskwaliteit is dat een bestuur en zijn scholen voldoen aan de eisen voor onderwijskwaliteit, de kwaliteitszorg en het financieel beheer. Wanneer een bestuur onder het basistoezicht valt vindt er elke vier jaar een inspectie plaats van het bestuur en een inspectie op enkele scholen. Niet elke school wordt dus elke vier jaar bezocht door de inspectie.

Kwaliteit van het schoolbestuur

In 2021 vond het laatste onderzoek van de inspectie naar Bestuur en Scholen plaats. Ons bestuur is beoordeeld met de waardering voldoende.

Kwaliteit van de school

Op 25 november 2019 vond het laatste kwaliteitsonderzoek van de inspectie op onze school plaats. Onze school is beoordeeld met de waardering voldoende.

	Kwaliteitsgebieden onderwijs	Beoordeling
OP 2	Zicht op ontwikkeling	voldoende
OP 3	Didactisch handelen	voldoende
SK 1	Veiligheid	voldoende
SK 2	Pedagogisch klimaat	goed
OR 1	Resultaten	voldoende
KA 1	Kwaliteitszorg	voldoende
KA 2	Kwaliteitscultuur	goed
KA 3	Verantwoording en dialoog	voldoende

Op <https://www.onderwijsinspectie.nl/zoek-scholen> kunt u het rapport van onderwijsinspectie over onze school bekijken.

3.2 Onderwijsondersteuning op school

Ondersteuningsstructuur in de school

Basisaanpak:

Iedere school stemt het onderwijs doelgericht af op de onderwijsbehoeften van haar leerlingen. Hoeveel instructie en begeleiding een leerling nodig heeft om de doelen op het gebied van technisch lezen, spelling, begrijpend lezen en rekenen te bereiken is belangrijk om te bepalen welke aanpak het beste past bij dit kind op deze school, in deze klas met deze leerkracht. Op deze manier wordt een basisaanpak voor de groep geformuleerd waarin gedifferentieerd wordt op de ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Zo kunnen leerlingen die met een basisinstructie aan het werk kunnen, leerlingen die met een verkorte instructie toe kunnen en leerlingen die extra uitleg nodig hebben samen onderwijs volgen.

Voor de kinderen die meer uitdaging nodig hebben, maken wij gebruik van compacten, verrijken en verdiepen door onder andere Junior Einstein.

Basisondersteuning:

Leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben worden op school besproken in het interne zorgoverleg. Onze school heeft een intern begeleider, zij coördineert de zorg voor beide locaties. In het interne zorgoverleg bespreken de leerkracht en de intern begeleider (schoolbegeleider en maatschappelijk werker) de leerling. Daarnaast is de intern begeleider ook adjunct-directeur. De intern begeleider is voorzitter van het bovenschol's I.B.-netwerk en neemt deel aan dit overleg als I.B.-er van OBS de Piramide, waar eventuele ondersteuningsvragen betreffende de basisondersteuning in casu kan worden ingebracht.

De intern begeleider, de schoolbegeleider en schoolmaatschappelijk werk vormen het zorgteam.

Naar aanleiding van het gesprek kan het voor leerlingen die de basisaanpak volgen nodig zijn extra aandacht te krijgen op een specifiek onderdeel van hun ontwikkeling. De focus ligt daarbij, afhankelijk van het gesignaleerde probleem, op aanpassingen in klassenmanagement, pedagogisch

handelen, didactisch handelen, leertijd, of leerstofaanbod. Hieruit voorvloeiende interventies worden altijd overlegd met de ouders/verzorgers van de betreffende leerling en vastgelegd in het leerlingvolgsysteem. Levert de interventie niet het gewenste resultaat dan kan dit aanleiding zijn een leerling te bespreken in een zorgoverleg. Het ondersteuningstraject start altijd met de basisondersteuning in de klas en op school. De stappen die daarna gezet worden zijn afhankelijk van de ondersteuningsvraag van de leerling en/of van de leerkracht. De volgende overlegvormen zijn mogelijk

Zorgoverleg

Het zorgoverleg geeft de mogelijkheid ook deskundigen van buiten de school te betrekken wanneer de leerling meer ondersteuning nodig heeft dan er vanuit de basisondersteuning geboden kan worden. De intern begeleider is verantwoordelijk voor het organiseren van dit overleg en bepaalt met de schoolbegeleider van het samenwerkingsverband welke deskundigen hierbij betrokken worden. Het gaat om deskundigen die al aan de school verbonden zijn en onderdeel uitmaken van de interne zorgstructuur. Afhankelijk van de problematiek kan hierbij gedacht worden aan een expert van het samenwerkingsverband, de jeugdarts of het schoolmaatschappelijk werk. Uiteraard wordt dit altijd vooraf met de ouders/verzorgers besproken en worden zij altijd uitgenodigd bij het zorgoverleg.

In het zorgoverleg worden afspraken gemaakt over de te volgen aanpak. De interventies worden in principe binnen de groep uitgevoerd. Vanuit het samenwerkingsverband kan extra ondersteuning ingezet worden, zoals arrangementen voor leerlingen met een fysieke beperking, een maatwerkarrangement en/of deelname aan de impulsklas.

Ook kunnen professionals uit het gespecialiseerd onderwijs gevraagd worden om mee te kijken en tips en adviezen te geven. Wanneer er sprake is van een grote beïnvloedbare factor in de thuissituatie wordt de regie gevoerd door jeugdhulp. Resultaten worden geregistreerd in het leerlingvolgsysteem en besproken in een volgend zorgoverleg. Het resultaat van de uitgevoerde interventies is steeds bepalend in de afweging of een leerling voldoende ondersteuning heeft gekregen.

Als een leerling toch meer ondersteuning nodig heeft wordt er een Multi Disciplinair Overleg georganiseerd met extra expertise aan tafel. Dit gebeurt altijd in overleg met ouders/verzorgers, zij zijn bij deze overleggen aanwezig. Er kan dan eventueel ook gekeken worden of het gespecialiseerd onderwijs mogelijk een best passende onderwijsplek is. Meer informatie hierover vindt u op www.onderwijscollectiefvpr.nl.

Expertise op school

De volgende deskundigheid is beschikbaar op school:

Deskundige	Taak van deskundige	Indicatie aantal uren per week/maand
Intern begeleider	Interne kwaliteitszorg	4 dagen per week
Taal/leesspecialist	Coachen leerkrachten Uitzetten en monitoren lees/taalbeleid	4 uur per week

MI specialist	Testen/ analyseren en uitzetten programma's	2 uur per week
Rekenspecialist	Coachen leerkrachten en uitzetten/ monitoren rekenbeleid	2 uur per week
ICT-specialist	ICT- hard/ software en digitale lesprogramma's/ individuele oefenprogramma's	4 uur per week
Onderbouwcoördinator	Groep 1 en 2	4 uur per week
Amigo	Individuele begeleiding	In overleg
Opstap	Individuele begeleiding leerling en ouders	In overleg
Rots en water	Groepsprocessen en individuele begeleiding	In overleg, groepsafhankelijk
Interne en externe vertrouwenspersoon		
Preventiemedewerker		

Samenwerkingspartners

Onze school werkt met de volgende organisaties samen:

- Samenwerkingsverband Onderwijscollectief VPR
Wij werken samen aan thuisnabij passend onderwijs. Vanuit SWV Onderwijscollectief is een vaste schoolbegeleider (orthopedagoog/ schoolpsycholoog) verbonden aan onze school. Daarnaast kan SWV Onderwijscollectief expertise op het gebied van het jonge kind, gedrag- en lees- en spellingproblemen bieden.
- Schoolmaatschappelijk werk (SMW)
Schoolmaatschappelijk werk – SMW fungeert voor ouders als klankbord, biedt opvoedtips en adviezen en voert indien nodig/gewenst kindgesprekken. Ook worden er vanuit SMW-trainingen voor kinderen aangeboden voor bijvoorbeeld weerbaarheid, hoe om te gaan met (v)chtscheidingen, faalangst, een zieke in het gezin etc. SMW sluit standaard aan bij de zes vastgestelde zorgoverleggen per schooljaar, om van hieruit mee te denken welke hulp passend kan zijn voor het kind.
- Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
Schoolarts, verpleegkundige – Ieder schooljaar vinden er screenings plaats in de groepen 2 en 7. School krijgt hiervan indien nodig een terugkoppeling (met toestemming van ouders) en eventuele adviezen worden gedeeld. Deze samenwerking heeft als doel het tijdig signaleren en waar mogelijk voorkomen van problemen in de ontwikkeling.
- Gebiedsteam/ JOT
Ouders kunnen zelf aankloppen bij het JOT, worden doorverwezen door SMW of de huisarts en ook school kan het advies geven hulp te vragen bij het JOT. Het JOT denkt mee wanneer er sprake is van vragen die verder gaan dan alleen de schoolproblematiek. Mogelijkheden zijn mee

te kijken/denken binnen het gezin of door te verwijzen voor onderzoek en/of verdere hulpverlening.

- **Logopediste**
Ieder schooljaar vinden er screeningen plaats in de groepen 2. School krijgt hiervan indien nodig een terugkoppeling (met toestemming van ouders) en ouders krijgen al dan niet het advies logopedie voor hun kind op te starten. Deze samenwerking heeft als doel het tijdig signaleren en waar mogelijk voorkomen van problemen in de taal- en spraakontwikkeling.
- **De impulsklas**
Een groepje leerlingen van verschillende basisscholen met werk-, houding- en gedragsdoelen gaat één dagdeel per week naar de Impulsklas. Zij komen daar samen met een ouder. De groep werkt daar onder gespecialiseerde begeleiding (kindbegeleider en ouderbegeleider) aan het reguliere schoolwerk. Daarnaast zijn er activiteiten als Rots & Water en lessen over Mindset. Verder wordt het programma aangepast op wat de groep en de individuele kinderen nodig hebben. De Impulsklas vindt 1 dagdeel per week plaats, gedurende 12 weken. De impulsklas versterkt de gouden driehoek 'kind-ouders-school'. Het kind geeft in een intakegesprek samen met zijn/haar ouder(s), de leerkracht, de intern begeleider en de impulsbegeleiders wat al goed gaat, maar ook wat (nog) beter kan. Dit zetten we met elkaar om naar haalbare doelen.
- **Leerplichtambtenaar**
Wanneer er zorg is over de afwezigheid van een leerling of een leerling om bepaalde redenen ontzegging van leerplicht nodig heeft nemen wij contact op met de leerplichtambtenaar.
- **S(B)O, VO**
Wanneer leerlingen overstappen naar een ander type onderwijs of er expertise vanuit het werkveld gewenst is nemen we contact met elkaar op.
- **Kameleon (NT2-school), Leestalent (dyslexiebegeleiding), fysiotherapeuten, logopedisten, coaches, Auris, etc.**
Wij werken samen wanneer voor een kind deze hulp via ouders/school is ingeschakeld. Wij zoeken de samenwerking en afstemming, zodat zoveel mogelijk een eenduidige aanpak voor het kind gerealiseerd kan worden. Zo zijn logopedisten en de A.D.-ers van Auris op de hoogte van de thema's in de onderbouw en kunnen zij in hun behandeling aansluiten bij deze thema's.
- **ROK 8**
Regionaal overleg met de scholen, kinderdagverblijven, schoolbegeleider, SMW en JOT uit de wijk. Er zijn een aantal overleggen per jaar gepland.
- **OuderKindklas**
Kind en ouder die extra ondersteuning/ begeleiding nodig hebben gaan hier gedurende twee ochtenden in de week naar toe.
- **Edicura – kindercoach**
- **Amigo's**
Amigo's is een erkende interventie waar verschillende schoolmaatschappelijk werkers in Nissewaard voor gecertificeerd zijn. Binnen de Amigo's methode worden kinderen begeleid die opvallen in de klas omdat ze bijvoorbeeld snel boos worden, geen vriendjes hebben of juist erg stil zijn. Het doel van de begeleiding is om deze problemen te onderkennen en te verminderen. Dit doen we door met support van ouder en leerkracht met het kind aan vaardigheden te werken waardoor het zelfvertrouwen van het kind wordt vergroot. Amigo's vindt plaats op school, onder schooltijd in een aparte ruimte en in samenwerking met ouder(s) en leerkrachten.
- **Opstap**

Opstap is een effectief gezinsgericht stimuleringsprogramma van het NJI voor kinderen van 4 tot 6 jaar. Om kinderen meer onderwijskansen te bieden, helpen en coachen wij de ouders d.m.v. ons specifieke programma waarbij ze leren wat zij vanuit thuis educatief kunnen betekenen en oppakken. We werken met ouders en kinderen met speciale werkmaterialen en leesboekjes waarbij de kinderen zich spelenderwijs oriënteren op het lezen, schrijven en rekenen in groep 3.

- Partou/ Klein Maar Dapper – Voorscholen
- Stichting Leergeld
- Fysiotherapie
- Wijkagent
- Zadkine/ Albeda – studenten onderwijsassistent
- Hogeschool Rotterdam/ Inholland – studenten Pabo

3.3 Preventie en licht curatieve interventies

Zo werken wij aan vroegtijdige signalering van leer-, opgroei- en ontwikkelingsproblemen

Het VVE beleid 2020- 2026 is onze leidraad binnen de gemeente.

Van elke leerling wordt een leerlingdossier bijgehouden in ParnasSys. We volgen de leerlingen aan de hand van observaties en ons leerlingvolgsysteem op didactisch, sociaal-emotioneel en fysiek gebied.

- Op de voorschoolse voorzieningen en in groep 1 worden kinderen met onderwijsbehoeften, die niet met de reguliere middelen beantwoord kunnen worden, gesignaleerd. Er wordt tijdig (3.6/3.9) contact met de school gezocht, zodat wij mee kunnen kijken en denken.
- Er wordt samengewerkt met ketenpartners om aan de onderwijsbehoeften van deze kinderen tegemoet te komen.

Taalonderwijs wordt in de kleutergroepen vormgegeven door een groot aantal activiteiten: voorlezen, vertellen, het aanbieden van versjes en prentenboeken, kringgesprekken, praatplaten, poppen(kast)spel, taalspelletjes, maar ook in vrij spel, het spelen in (taal)hoeken en door het werken met taalontwikkeling materialen.

De leerkrachten observeren systematisch de ontwikkeling van het kind en noteren dit in het observatiesysteem. Begeleiding wordt daarop afgestemd.

Zo werken wij aan een goed schoolklimaat

- Op onze scholen werken leerkrachten samen in en aan een gezamenlijk gedragen (positief pedagogisch) schoolklimaat waarin competentie, autonomie, relatie, verbondenheid en welbevinden centrale thema's zijn. Binnen dit veilige schoolklimaat kunnen kinderen tot leren komen.
- Elke leerkracht op een basisschool hanteert een gestructureerd klassenmanagement en reflecteert op eigen handelen om eigen gedrag bij te stellen. Hierdoor werken en leren kinderen in een rustige en geordende omgeving.

De preventiecoach heeft een leidende, begeleidende, coachende en ondersteunende rol binnen de organisatie. Hij voert gesprekken met leerlingen, ouders, leerkrachten, zorgteam en directie.

Bureau Leefstijl is elk schooljaar betrokken als trainer van de Rots en Waterlessen, die voornamelijk in de groepen 6 t/m 8 worden gegeven.

Elk jaar wordt er een ouderavond over Social Media georganiseerd door Bureau Leefstijl.

Ons gedragsprotocol is gericht op preventie, maar ook op wat de sancties zijn op het moment dat het nodig is. Zie Gedragsprotocol en Protocol Social Media (op school aanwezig).

De analyses van de sociaal-emotionele vragenlijsten 'Op School', leerling-, ouder- en leerkrachtttevredenheidsspeilingen en R.I.-scans zijn uitgangspunten voor bijstellingen of aanpassingen van het schoolklimaat.

Dit is ons aanbod voor leerlingen met ernstige lees-/spellingsproblemen en ernstige rekenproblemen

- Op onze basisscholen wordt gewerkt met een dyslexieprotocol.
- Elke basisschool heeft de deskundigheid om een complexe ondersteuningsvraag op het gebied van lezen en rekenen te analyseren (eventueel met hulp van SWV Onderwijscollectief of specialisten van het S(B)O) en hierop een programma te maken dat uitgevoerd wordt in de klas van het kind.
- Vanaf half groep 2 krijgen kinderen die naar groep 3 gaan, maar waar we moeilijkheden bij het lezen en spellen kunnen verwachten, het programma Bouw! Bouw! is het effectieve computergestuurde interventieprogramma dat speciaal is ontwikkeld om kinderen die risico lopen op problemen met lezen en spellen, preventief (in groep 2 tot 4) extra hulp te geven, actief ondersteund door tutors (ouders, oudere leerlingen, vrijwilligers of klassenassistenten).
- Voor kinderen die (na vergoede dyslexiezorg) moeite houden met spelling gebruiken we Letterster (remediërend).

Zie Dyslexieprotocol, voor wat betreft zorgroute 2 en 3. In het 'Plan van aanpak dyslexie' is de werkwijze beschreven. Beide documenten zijn op school aanwezig.

Dit is ons didactisch aanbod

- De leerkracht is zich bewust van de kerndoelen van het leerjaar. Hij/ zij stemt het aanbod hierop af door vroegtijdige signalering en ondersteuning.
- Leerkrachten geven hun lessen volgens een bewezen effectief instructiemodel, zij differentiëren bij instructie en verwerking. Ze hebben hoge verwachtingen van elk kind.
- Leerkrachten kunnen een specifieke onderwijsbehoefte van een kind (bijvoorbeeld op het terrein van lezen of rekenen) signaleren, analyseren, een oplossing voorbereiden, die oplossing uitvoeren binnen de groep en evalueren of dit traject voldoende heeft opgeleverd voor het kind. Zo niet, dan roepen zij hulp in (collega, specialist, intern begeleider)
- Onze scholen kunnen, eventueel met hulp van specialisten van S(B)O of SWV Onderwijscollectief, een onderwijsarrangement samenstellen voor kinderen met een grote achterstand op gebied van spraak, taal en rekenen en voor kinderen met werkhoudingsvragen.
- Leerkrachten bieden deze kinderen voldoende instructie en begeleiding bij het uitvoeren van dit programma.
- Leerkrachten stemmen hun leerkracht-handelen af op de behoefte van hun leerling(en).

- We werken ernaar toe (zie scholing) om alle vakken volgens het EDI-model uit te voeren.
- In groep 1 en 2 wordt er thematisch gewerkt en de ontwikkeling van deze leerlingen wordt gemonitord d.m.v. de leerlijnen van ParnasSys.
- In groep 3 t/m 8 volgen we de ontwikkeling van de leerlijnen via FOCUS PO voor het vakgebied rekenen. De ambitie van de school is om ook de andere vakgebieden erin mee te nemen.

3.4 Fysieke Ruimten

Dit zijn de (on)mogelijkheden die onze school heeft om aan specifieke ondersteuningsbehoeften tegemoet te komen.

Mogelijkheden OBS de Piramide – Elementen:

1. Alléén ruimten beschikbaar op bepaalde dagen in de week.

Onmogelijkheden OBS de Piramide – Elementen:

2. Beschikbaarheid ruimte als alle spreekkamers bezet zijn.
3. Géén ruimten om kinderen tot rust te laten komen of terug te trekken.
4. Ontbreken van verschoningsruimten.

3.5 Protocollen

De volgende (landelijke) protocollen zijn op onze school vertaald in een schoolplan of kwaliteitskaart en daar handelen wij naar indien dit nodig is.

	Actief toegepast	Krijgt een update	In voorbereiding	Niet aanwezig
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	x			
Protocol anti-pestten	x			
Protocol dyslexie	x			
Protocol gedrag/ sociale veiligheid	x			
Protocol medisch handelen	x			
Protocol meer- en hoogbegaafdheid		x		
Protocol rouw en overlijden		x		
Protocol schorsen en verwijderen	x			
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters			x	x

3.6 Extra ondersteuning

Op OBS de Piramide is veel ondersteuning mogelijk door de samenwerking met partners. Zie hiervoor 'Samenwerkingspartners'.

Vanuit SWV Onderwijscollectief kan het volgende aan extra ondersteuning geboden worden:

- Inzet van expertise van schoolbegeleiders (orthopedagogen/ schoolpsychologen), begeleiders passend onderwijs en onderwijskundig adviseurs;
- Een maatwerkarrangement;
- Arrangementen voor leerlingen met een fysieke beperking;
- Deelname aan de impulsklas.